

Van Erve, F. & H. Moller Pillot, 2021. Ecologie en verplaatsingspatroon van de IJsvogel. Pictures Publishers, Woudrichem. ISBN 978 949 257 6378. Hardcover, 96 bladzijden, 18 cm x 25 cm. Prijs € 17,50.

Ecologie en verplaatsingspatroon van de IJsvogel

Frans van Erve & Henk Moller Pillot

besproken door **Dick A. Jonkers**

Nadat in 1963, in de strengste winter van de vorige eeuw, de ijsvogelstand vrijwel geheel weggevaagd was in Nederland, vroegen de auteurs zich af hoe het herstel in zijn werk zou gaan. Het opzoeken en volgen van broedplaatsen begon in het centrale deel van de provincie Noord-Brabant. Daarna breidde het onderzoek zich al snel verder uit en binnen enkele jaren werden behalve Noord-Brabant ook delen van Limburg, Gelderland, alsmede de Belgische provincies Antwerpen en Limburg onderzocht. Er werden zoveel mogelijk broedplaatsen bezocht, waar vervolgens de broedvogels en de nestjongen geringd

werden. Dit resulteerde in een grote hoeveelheid gegevens over broedplaatsen, paarvorming, reproductie, plaatstrouw en leeftijd. Uiteindelijk werden meer dan 250 broedgevallen onderzocht en meer dan 1800 IJsvogels geringd. Omdat eveneens veel inspanningen verricht werden om ook buiten de broedtijd IJsvogels te vangen, is ook veel informatie verzameld over verplaatsingen in najaar, winter en voorjaar. Door de bestanden van de ringcentrales in Nederland en België te analyseren, kon een beeld gevormd worden van het verplaatsingspatroon van zowel volwassen IJsvogels als van uitgevlogen nestjongen.

Genoten van de Weekend Weetjes?

Weekend Weetje

Van 24 april tot en met 4 september heeft een team van vogelschrijvers en vogelkunstenaars twintig Weekend Weetjes voor u geschreven en getekend.

De meeste teksten waren van Arda van der Lee, maar u hebt ook bijdragen kunnen lezen van Mieke Pieren-Olijhoek en Doortje van Dijk. De illustraties werden verzorgd door Gerda Baas, Doortje van Dijk, Johan de Koning en Sylvia Vermaas.

Deze Weekend Weetjes werden verstuurd via de mailinglijst van onze nieuwsbrief. Mocht u de nieuwsbrief niet ontvangen, schrijf u dan via de website in of mail onze webmaster, dan zet hij u op de lijst: webmaster@vwggooi.nl

Er zijn veel positieve reacties en suggesties van lezers binnengekomen en er wordt gewerkt aan een volgende serie. Mocht u ideeën hebben of willen illustreren, stuur dan een berichtje naar: communicatie@vwggooi.nl

De voorste Ooievaar vliegt altijd het verst - Weekend Weetje 016 uit de serie

De jonge Ooievaarders die in juli zijn uitgevlogen hebben inmiddels bijna allemaal Nederland verlaten, op weg naar het zuiden met uiteindelijk doel West-Afrika. Zij trekken niet alleen, maar in grote groepen. Ze maken daarbij gebruik van thermiek. Of een Ooievaar optimaal gebruik maakt van die thermiek, hangt niet van grootte of geslacht af. Uit onderzoek met GPS-zenders (Science mei 2018) blijkt dat Ooievaarders die minder met hun vleugels flapperen (en dus energie-efficiënter vliegen) vaker voorop

vliegen. Komen ze in een thermiekbel, dan cirkelen ze naar grotere hoogten dan de achterblijvers en profiteren ze daarna van een langere glijvlucht. De mindere vliegers zweven vanaf minder grote hoogte achter hun voorgangers aan om zo niet te ver achterop te raken. Ze zijn daardoor relatief veel extra energie kwijt met vliegen. De leiders zijn op hun beurt wel meer tijd kwijt met het zoeken naar thermiekbellen, de volgers kunnen die route gewoon kopiëren. Uiteindelijk vliegt de voorste Ooievaar altijd het verst en trekt het verste weg.

Wij vliegen al jaren in onze eigen bubbel.

Illustratie | Gerda Baas